No. 33. ANUL V. 19 Maiŭ 1902.

Albina

Revistă Enciclopedică Populară

Apare în fie-care Duminică

Abonamentul în ţară pe an Leĭ 5 | Abonamentul în străin. pe an Leĭ 8
» » » 6 lunĭ » 3 | Un numĕr. . . . . 15 banĭ

Pentru anunciurĭ 1 leŭ linia. Mica publicitate 5 banĭ cuvîntul

Manuscriptele nepublicate se ard.

Redacţia şi Administraţia Str. Mântulésa No. 9, Bucurescĭ.

Eforia Spitalelor Civile din Bucurescĭ.

PUBLICAŢIUNI

In ḑiua de 20 Maiŭ 1902, orele 3 p. m., se va ţine licitaţiune publică orală la Eforie, pentru închirierea pe timp de 3 anĭ, a următórelor imobile:

1) Din Bucurescĭ. Clădirea de pe Bulevardul Elisabeta. Prăvălia No. 4, cu începere de la 23 Aprilie 1903, garanţie provisorie leĭ 900; 2) Prăvălia No. 5, cu începere de la 23 Aprilie 1902, garanţie provisorie leĭ 700. Casa V. T. Dancovicĭ, strada S-ta Vinerĭ No. 2; 3) Apartamentul No. 2 (la No. 2 bis) cu începere de la 26 Octombre 1902, garanţie provisorie leĭ 250; 4) Prăvălia No. 2 (Calea Moşilor No. 48), cu începere de la 26 Octombrie 1902, garanţie provisorie leĭ 500; 5) Din Sinaia: Pavilionul din pădure, cu începere de la 23 Aprilie 1902, garanţie provisorie leĭ 50; 6) Cârciuma din Valea luĭ Puf, cu începere de la 23 Aprilie 1902, garanţie provisorie leĭ 50. Pavilionul de mărunţişurĭ din parc; 7) Magasinul No. 1 cu începere de la 1 Aprilie 1902, garanţie provisorie leĭ 90; 8) Magasinul No. 2, cu începere de la 23 Aprilie 1902, garanţie provisorie leĭ 50; 9) Din Giurgiu: Casa Clearch, strada Polichronie, cu începere de la 26 Octombrie 1902, garanţie provisorie leĭ 80.

* * *

In ḑiua de 22 Maiŭ 1902, ora 3 p. m., se va ţine la Eforie, licitaţiune publică cu oferte sigilate, pentru darea în întreprindere a construiriĭ caseĭ silvice de la Morunglav, judeţul Romanaţĭ.

Condiţiunile speciale, devisul şi planul se pot vedé la Serviciul Bunurilor în orĭ-ce ḑi şi ore de lucru.

Valórea acestor lucrărĭ este de leĭ 6.960, banĭ 39. Concurenţiĭ, spre a puté luà parte la licitaţiune, vor trebuì să depună ca garanţie provisorie 5°/₀ din suma devisuluĭ, cunoscênd că cea definitivă va fi de 10°/₀ din suma resultată la licitaţiune.

Se pune în vedere d-lor concurenţĭ art. 68—79 din legea asupra comptabilităţiĭ publice.

* * *

In ḑiua de 28 Maiŭ 1902, orele 3 p. m., se va ţine licitaţiune publică cu oferte închise la Eforie pentru arendarea pe un noŭ period de 10 şi 15 anĭ a moşieĭ Persica Merlarĭ (Dor Mărunt) din jud. Ialomiţa.

Iar în casul când nu se vor presentà concurenţĭ cu oferte închise, se va ţine licitaţiune publică orală în ḑiua de 30 Maiŭ a. c., orele 3 p. m.

Domniĭ concurenţĭ, spre a puté luà parte la licitaţiunĭ, vor trebuì să depună leĭ 20.000, garanţie provisorie.

* * *

La 4 Iunie 1902, orele 10 a. m., se va ţine a 6-a licitaţiune la Eforie, pentru untura de porc necesară depositelor, în exerciţiul 1902 — 1903.

Doritoriĭ sunt invitaţĭ ca în sus citata ḑi şi oră să-şĭ presinte ofertele d-lor sigilate însoţite de o garanţie provisorie de 500 leĭ, cunoscênd că garanţia definitivă va fi de 1.000 leĭ.

Licitaţiunile se vor ţine în conformitate cu art. 68 — 79 din legea comptabilităţiĭ generale a Statuluĭ.

Caetul de sarcinĭ, precum şi orĭ-ce alte informaţiunĭ se pot vedé la Cancelaria Eforieĭ, în orĭ-ce ḑi şi oră de lucru.

RUGĂCIUNEA COPIILOR

CĂTRE

SFÎNTA ELISABETA

Sfîntă, Sfînt' Elisabeta,
Vară a Sfinteĭ Mariĭ,
Către Domnul rugătóre
Sprijin țăriĭ nóstre fiĭ.

Fiĭ de sprijin țăriĭ nóstre,
Româneseuluĭ popor,
Fă-l pe calea fericiriĭ
Innainte mergĕtor.

Tu cu Maĭca Prea-Curată
Și cu Domnu 'n cerurĭ eștĭ,
Către eĭ fiĭ rugătóre
Pentru noĭ să mijlocescĭ.

Mulțĭ se rógă Ție Sfînto,
Și pe mulțĭ în grijă-ĭ aĭ
Și la toțĭ ceĭ ce te rógă
Ajutorul tĕŭ să-l daĭ;

Dară, printre-atâția alțiĭ,
De Românĭ nu veĭ uità
A lor cererĭ către Domnul
Insĕ-șĭ tu a le purtà.

Noĭ toțĭ te cinstim pre tine
Cu-osebire pe pămînt,
Chiar Regina țăriĭ nóstre
Pórtă numele tĕŭ sfînt.

Th. D. Speranția.

M. S. REGELE și ARMATA

Cu prilejul serbăriĭ de 10 Maiŭ, M. S. Regele a dat următórele decrete:

Fapt ostășesc însemnat a fost intrarea batalionuluĭ 2 vînětorĭ în reduta Grivița, după o luptă crâncenă, în ḑiua de 30 August 1877;

Dorind ca acéstă biruință să stea vecĭnic în amintirea scumpeĭ Mele armate, ca o pildă de avînt ostășesc și de devotament pentru Patrie și Rege,

Decid:

Art. I. Batalionul 2 vînătorĭ va purta de astăḑĭ înainte numele de: **batalionul 2 vînětorĭ «Regina Elisabeta.»**

*
* *

In amintiren ostenelilor depuse de prea iubita Mea soție, Majestatea Sa Regina Elisabeta, în alinarea suferințelor rǎniților și bolnavilor în rěsboiul Independențeĭ și pentru a da o mare dovadă de solicitudine și dragoste pentru armata Mea,

Decid:

Art. I. Spitalul militar central va purta de acì înainte numele de: **Spitalul militar «Regina Elisabeta.»**

*
* *

Voind a da, cu ocasiunea aniversăriĭ a douĕ-ḑecĭ și cincĭ de anĭ de la proclamarea Independențeĭ, o nouĕ dovadă de dragostea Mea pentru mult iubita Mea armată,

Ordon:

Art. I. A se înscrie prea iubitul Meŭ nepot, Alteța Sa Regală Principele Carol, în cadrele școleĭ fiilor de militarĭ Iașĭ pe ḑiua de 10 Maiŭ 1902.

Iar către armată a dat următorul

ORDIN DE ḐI

«*Ostașĭ,*

«Este un pătrar de véc de când armata Mea a arătat, pe câm-«pul de rěsboiŭ, vitejia și vrednicia eĭ.

«De atuncĭ și până în ḑiua de astăḑĭ ea nu s'a mulțumit cu «lauriĭ câștigațĭ în bătăliĭ. M'am încredințat, din inspecțiĭ, din «relațiunile cu corpurile oficerescĭ și din manevre, că s'a muncit «că s'a făcut progrese neîndoióse și că armata este pregătită «pentru momentul când țara va avé iarășĭ nevoie de dînsa.

«Am ales dar acéstă ḑi de sěrbătóre și de gloriósă amintire «pentru a da conducĕtorilor scumpeĭ Mele armate, ca semn de «recunoscință pentru munca desăvârșită și de îndemn pentru «munca viitóre, următórele directive:

«1. Conducerea rěsbóielor și luptelor moderne se întemeiază pe «instrucțiunea individuală a oficerilor, a gradelor inferióre și a «soldaților, precum și pe hotărîrea și inițiativa conducĕtorilor «de trupă.

«Pentru a lucrà în acéstă direcțiune am hotărît a se da de «acum înainte comandanților de unitățĭ, responsabilĭ de forma-«rea inferiorilor încredințațĭ lor — adecă în general șefilor de «corp de orĭ-ce armă și în special comandanților de companie, «de escadron și de baterie, — libertate în alegerea mijlócelor

«pentru instrucţiunea şi educaţiunea teoretică şi practică a trupeĭ «ce stă sub comanda lor, fixându-se numaĭ principiile de urmat «şi termenele periódelor de instrucţiune.

«Cel maĭ bun corp de infanterie va fi acela: care, după maĭ «multe ḑile de marş, va rĕmânea neslăbit în puterea sa; care «se va desfăşurà maĭ repede; care se va arăta maĭ cu dibăcie «în luptă; care va fi cel maĭ bun la tragere.

«Cel maĭ bun corp de cavalerie va fi acela: care se va obicĭ-«nui a străbate distanţe marĭ, ajungênd la destinaţiune cu caii în «stare de a intrà în luptă; care va fi format maĭ mulţĭ călăreţĭ «deşteptĭ pentru serviciul de recunóscere şi de cercetare.

«Cel maĭ bun corp de artilerie va fi acela: care se va mişcà «cu maĭ mare repeḑiciune; care va observà maĭ exact şi va trage «cu tótă precisiunea.

«Datoria trupelor technice va fi de a rĕmâné la curent cu «tóte inovaţiunile moderne.

«Comandanţiĭ de corp de armată, de divizie şi de brigadă, vor «da cea maĭ mare importanţă serviciuluĭ de tragere şi vor ve-«ghià ca el să ocupe trupele în tot cursul anuluĭ, iarna ca şi «vara. La diferitele şi desele lor inspecţiunĭ, eĭ se vor convinge «maĭ cu sémă de resultatele instrucţiuniĭ practice pe câmp şi de «modul cum comandanţiĭ de unităţĭ maĭ micĭ instruesc şi conduc «trupele lor. Eĭ se vor încredinţà de aprópe despre mersul exer-«ciţiilor şi marşurilor şi de ţinuta oficerilor la exerciţiĭ, la pre-«sentare şi la paradă, despre progresul administraţiuniĭ şi a cu-«noscinţelor sciinţifice şi teoretice.

«Cer de la toţĭ oficeriĭ cunoscinţĭ profunde şi solide, depăr-«tate de superficialitate.

«2. Disciplina este temelia armateĭ. Ea se rézămă: pe dreptate, «pe nepărtinire, pe iubirea şi încrederea reciprocă a superiori-«lor şi a inferiorilor, pe arta de a porunci clar şi cu chibzuială. «Să se excludă dar ideia că severitatea aspră póte ajunge la a-«devĕrata disciplină.

«Doresc, prin urmare, ca în aplicarea pedepselor disciplinare «la oficerĭ şi la trupă să se aibă în vedere următórele principiĭ:

«— Pedépsa să nu fie rĕsbunătóre, ci îndreptătóre;

«— Fie-care greşélă să fie pedepsită numai cu o singură pe-«dépsă, morală orĭ materială;

«— Se va avé tot-deauna în vedere caracterul aceluĭ care se «pedepsesce şi împrejurările carĭ aŭ dat nascere greşeleĭ;

«— La casurĭ neînsemnate şi la aceĭ carĭ n'aŭ avut încă nicĭ «o pedépsă se va începe cu pedepse micĭ;

«— Se va pune o deosebită băgare de sémă în aplicarea pe-«depselor oficerilor, avênd în vedere posiţiunea lor socială şi «prestigiul lor milităresc.

«— *Doresc ca lovirea să dispară, în fine, cu desăvîrşire din «armata Mea.*

«Acest ordin de ḑi se va da la cunoscinţa tuturor trupelor şi «comandamentelor.

«Insărcinez cu punerea luĭ în aplicaţiune pe ministrul Meŭ, «secretar de Stat la departamentul de răsboiŭ, carĭ'Mĭ va ra-«porta în ḑiua de 10 Maiŭ 1903, despre modul cum acest ordin «s'a executat.»

«Dat în Bucurescĭ, în 10 Maiŭ 1902.»

CAROL.

Obiceiurĭ ale societățiĭ înalte romane pe timpul luĭ Pliniu cel tînĕr (1).

Când un puternic al ḍileĭ saŭ un bogătaş dădeà unul din acele banchete de ostentaţiune, care sunt o caracteristică a vieţiĭ sociale sub imperiŭ, totul luà proporţiunĭ marĭ. Iată în resumat cum descrie Petroniu, cu óre-care exagerare satirică, prânḍul dat de bogatul libert *Trimalchion :*

«Când ne aşeḍarăm la masă, nisce sclavĭ egip-«tenĭ ne spălară mânile cu apă de zăpadă, iar «alţiĭ ne spălară piciórele; în timpul acesta cântaŭ. Se aduce a-«poĭ primul serviciŭ. Pe o tavă, un măgăruş de bronz de Co-«rint purta desagĭ, umplute de o parte cu măsline negre, de «cea-laltă cu măsline verḍĭ. Nisce arcurĭ în formă de pod sus-«ţineaŭ *gliris* gătiţĭ cu miere şi cu mac. Maĭ departe eraŭ câr-«naţĭ calḍĭ pe un grătar de argint, şi dedesubt, prune de Siria «şi bóbe de rodiĭ.

Masă cu paturĭ în formă de sigma.

«Acum apare şi Trimalchion purtat de sclavĭ, care-l aşéḍă pe «un pat cu perinuţe. El cere voe să continue un joc ce a în-«trerupt ca să vie să asiste la masă. Un sclav îĭ aduce un da-«mier de lemn de terebint şi zarĭ de cristal; în loc de dame «albe saŭ negre, se servesce de piese de aur şi de argint.

«Se aduce o tavă pe care erà un coş, care conţinea o găină «care părea că clocesce. Douĭ sclavĭ caută în jurul eĭ şi găsesc «ouĕ de păun, care le împart comesenilor. — Amicilor! ḍice «Trimalchion, mĕ tem ca ouĕle să nu fie cam clocite; să vedem «însă dacă se pot mâncà. — Eram să arunc pe al meŭ, când un «părăsit bătrân, care şedeà lângă mine mĕ opri, ḍicênd: trebue «să conţie ce-và bun. Caut dar sub imitaţia de cójă şi găsesc «o păsărică grasă acoperită cu gălbenuşurĭ de ouĕ piperate.

«Bĕusem până atuncĭ vin cu miere. Acum se aduc vase de «cristal cu inscripţia : *Falern de 100 de anĭ.* Trimalchion ḍice:

(1) Veḍĭ No. 28—29, 30, 31 şi 32.

«Vaĭ, e dar adevĕrat că vinul trăesce maĭ mult decât omul ! Să «bem dar ca bureţiĭ, căcĭ în bĕutură e viéţă».

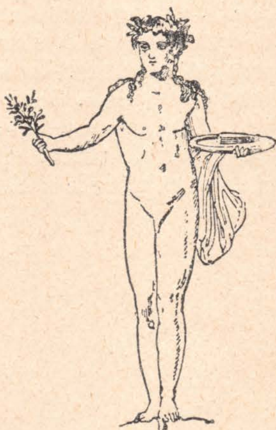
«Un sclav aduce un schelet lucrat din argint, căruia îĭ da maĭ «multe atitudinĭ, şi Trimalchion ḑice iarăşĭ: Puţin lucru e omul, şi grópa e sub paşiĭ sĕĭ. Să scim dar să înfrumuşeţăm prin plă«cere o viéţă aşà de scurtă.

«Se àduce apoĭ al douilea serviciŭ. Pe un glob sunt înfăţişate «cele 12 constelaţiuni ale zodiaculuĭ, fie-care pórtă câte o mân«care care are analogie cu ea. Pe berbec mazăre, pe taur o bu«cată de rasol, pe gemenĭ ridichĭ, pe rac o simplă corónă, pe «leŭ smochine din Africa, şi aşà maĭ departe

«Să mâncăm, ḑice Trimalchion, căcĭ aveţĭ dinaintea vóstră «partea cea maĭ gustósă a meseĭ.» — Atuncĭ orchestra începe să «cânte, patru sclavĭ se reped şi ridică partea de sus a globuluĭ. «Şi vedem: pasĕrĭ îngrăşate, uger de scrófă, un epure cu aripĭ «în spate închipuind pe Pegas. Nisce pescĭ gătiţĭ înótă în sara«mură piperată. Sclaviĭ vin de tae tóte aceste mâncărĭ în bu«căţele.

Sclav purtând un catinum saŭ catinus (Blid adânc).

Sclavă aducênd un prosop.

«După aceea intră câĭnĭ de vînătóre, şi după eĭ sclavĭ, carĭ «duc un mistreţ din ceĭ maĭ-marĭ. De colţiĭ luĭ atîrnă panerașe «umplute cu curmale de Sira şi de Tebaida. Un sufragiŭ îĭ face «o tăetură, din care sbóră un stol de sturḑĭ. Alţĭ sclavĭ îĭ prind «şi daŭ câte unul fie-căruĭ comesean.

«Sclaviĭ pun pe masă treĭ purceĭ albĭ, curăţaţĭ şi cu clopoţeĭ. «Trimalchion chémă pe bucătar şi-ĭ poruncesce să-ĭ gătéscă re«pede. După două, treĭ momente ni se aduc din noŭ. Toţĭ strigă «că e o minune, că sunt aşà de repede gata. Trimalchion se «preface că observă că purcelul principal n'a fost curăţit de in«testine. Pedepsesce pe bucătar; comeseniĭ se rógă să-l ierte; «acordă ertarea cerută. Tocmaĭ atuncĭ se taie rîmătorul şi se

«vede că e plin cu cartaboşĭ şi cu cârnaţĭ. Ca rĕsplată se dă «bucătaruluĭ o corónă de argint şi i se face cinstea să i se dea «un pahar cu vin.

Căprióră cu piciórele legate (după o pictură murală din Pompeĭ).

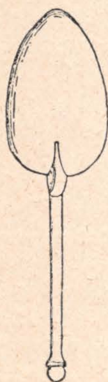
Sclav aducênd un vas cu fructe.

«Apoĭ tot cu surprise de acestea se maĭ aduce carne de viţel «fiartă, o masă cu prăjiturĭ şi cu fructe şi la sfîrşit se fac liba-«ţiunĭ pentru împĕrat şi pentru ḑeĭ».

Cum se vede, ostentaţiunea e maĭ mare decât variaţia, căcĭ de la începutul până la sfîrşitul acesteĭ mese a bogătaşuluĭ ridicul, cam tot aceleaşĭ lucrurĭ se aduc.

In Sueton sunt însă descrise mese mult maĭ fantastice şi preparate cu imaginaţiunea cea maĭ rafinată.

Seneca, care, cu tótă patima de declamaţiune, care micşoréză valórea unor părţĭ ale scrierilor sale, este un bun observator,

Lingură găsită la Pompeĭ.

Sticlă găsită la Pompeĭ.

notéză vanitatea ca mobil însemnat al cheltuelilor marĭ: «Risi-«pitoriĭ caută ca viéţa ce duc să fie neîncetat obiectul conver-«saţiunilor. Eĭ socotesc că s'aŭ trudit în zadar dacă nu se vor-«besce de eĭ. Indată ce una din faptele lor scapă trânbiţăriĭ, «sunt nemulţumiţĭ. Sunt mulţĭ carĭ îşĭ tócă averea cu mese marĭ, «alţiĭ întreţin femeĭ cu cheltuială mare».

Cetind însă acele liste lungĭ de mâncărĭ, trebue să ne întrebăm: nu trecea belşugul peste cerinţele organismuluĭ şi chiar peste puterile luĭ? Toţĭ autoriĭ anticĭ ne vorbesc de întrebuinţarea obicĭnuită a vomitivelor. Marquardt socotesce că acéstă particularitate denotă o mare generalısare a beţieĭ; alţiĭ, printre carĭ şi Friedlaender, cred că nu póte să fie vorba de un us sistematic şi ḑilnic al vomitivelor, care ar fi distrus repede sănătatea, ci, că vomitivele făceaŭ parte din igiena antică, pentru că eraŭ recomandate de ceĭ maĭ mulţĭ medicĭ, de la Hypocrat până la Galian.

La mesele de sute de persóne, se întâmplaŭ şi incidente de tot felul. Ast-fel T. Vinius, de rang retorian, invitat la Impĕratul Claudiŭ, fu bănuit de a fi furat o cupă de aur. Impĕratul îl invită a doua ḑi şi-ĭ puse dinainte o cupă de lut.

Vase conţinênd câte o sticlă de masă, probabil pentru unt-de-lemn.

Porc mistreţ pe tavă. (După o pictură murală din Pompei).

La tóte mesele marĭ, dar adesea şi la cele modeste, luaŭ parte şi parasiţĭ. Aceştia eraŭ o curiósă categorie de ómenĭ, invitaţĭ nu pentru rangul lor social saŭ din prietenie, ci după reputaţiunea ce aveaŭ că se pricepeaŭ să înveselésca cu glumele lor pe comesenĭ. Parasiţiĭ aceştia îşĭ puneaŭ tótă nădejdea în invitaţiunĭ şi căutaŭ prin tóte mijlócele să le provóce. Când lumea bogată erà adunată la Roma le mergea bine, însă cum vin căldurile, Roma se golesce, şi aŭ vacanţe şi fălcile lor, cum ḑice Plaut în *Captivĭ*. Juvenal ḑice că slugile tratéză cu dispreţ pe parasiţĭ, iar stăpânul caseĭ cu mândrie. Une-orĭ nicĭ nu eraŭ poftiţĭ de stăpânul caseĭ, ci de câte un invitat, căcĭ cum am ḑis maĭ sus, invitatul puté să vie cu o *umbră*. «Dacă parasitul nu «scie să suporte palme, şi nu lasă să i se spargă ouele în cap «scrie Plaut, nu-ĭ rĕmânea decât să se facă cerşetor.»

La romanĭ conversaţiunea liberă se găsea maĭ ales la mese. Dar afară de acéstă ocasiune, unde se maĭ puté convorbi după voe? In jurul templelor, în câte-và prăvăliĭ de librarĭ, unde se duceaŭ cu plăcere ómeniĭ de litere. «Bogătaşiĭ noştri sgârciţĭ, «ḑiceaŭ uniĭ din eĭ, nu daŭ talentuluĭ de cât laude sterpe şi a- «ceeaşĭ admiraţiune ca păunilor». Alţiĭ se temeaŭ mutual, se întreceaŭ cu complimente, Juvenal făcea satire, maĭ ales în contra poetuluĭ Codrus, care-l prăpădea cu cetirea Thesiedeĭ sale.

Cucónele din societatea înaltă dădeaŭ liber curs gurelor rele la plimbările publice, sub umbra laurilor şi platanilor.

Ion Kalinderu.

Rĕsboiul Ruso-Româno-Turc (1).

Tractatul impus Turcieĭ la San-Stefano prevedeà independenţa Românieĭ, Serbieĭ şi Muntenegruluĭ; luà înapoĭ cele treĭ judeţe din Basarabia şi cedà Românieĭ Dobrogea, acordà Serbieĭ şi Muntenegruluĭ sporire de teritoriŭ, Bosnieĭ şi Herţegovineĭ autonomie; impuneà reforme în favórea creştinilor din Armenia, Creta, Epir şi Tesalia, şi creea o *mare Bulgarie*, care se întindeà de la Dunăre până la Archipel, despărţind în douĕ posesiunile turcescĭ din Europa. Afară de acésta, Rusia impuneà Turcieĭ o despăgubire de rĕsboiŭ enormă pentru finanţele eĭ şi puse mâna pe cetăţile Kars, Ardahan şi altele cu 36.000 k. p.

Acest tractat a nemulţumit pe Anglia care nu admiteà desmembrare Imperiuluĭ Otoman şi pe Austria care dorià să aĭbă parte din pradă. Austria începù mobilisarea armatelor şi propuse convocarea uneĭ conferinţĭ la Viena. Anglia trimisese flota în marea Marmara; dar audind că Ţarul a dat ordin armatelor să cuprindă Constantinopole, îşĭ rechiemă escadra. Rusia aveà în contra eĭ pe Europa întrégă; dar nădăjduià în sprijinul Germanieĭ, pe care o ajutase atât de mult în 1871. Principele de Bismark declară însă că el va fi numaĭ «un samsar onest», un intermediar pentru împăcare. Ţarul grăbì încheierea tractatuluĭ definitiv şi lăsă Austrieĭ dreptul de a regulà cu Rusia cestiunea Muntenegruluĭ, Bosnieĭ şi Herţegovineĭ. Acésta nu convenià Austrieĭ care, gonită din Italia şi din Germania, îşĭ îndreptase activitatea spre Salonic şi Mediterana. Delegaţiunea aŭ votat credite şi pentru rĕsboiŭ; iar Anglia făcù cunoscut că nu va luà parte la viitorul Congres, dacă întreg tractatul nu va fi pus în discuţiune. Mesagiul Regineĭ la deschiderea Parlamentuluĭ, da a se înţelege că se vor convocà reservele; România protestà cu energie în contra răpireĭ Basarabieĭ şi se pregătià de un rĕsboiŭ cu Ruşiĭ; Turcia căută să-şĭ reîntocméscă armatele. Lumea erà în ajunul unuĭ rĕsboiŭ uriaş. Dar campania din Bulgaria costà pe Rusia patru miliarde; finanţele eĭ eraŭ sleite şi creditul sĕŭ grav compromis. Ţarul negocie cu Anglia, renunţă la câte-và cucerirĭ din Asia; Anglia se învoì; dar pentru ca binele făcut Turcieĭ să nu fie de giaba, ea dobîndì de la acéstă putere ca să pună mâna pe insula *Cipru*. Acum, ea puteà venì la Congres.

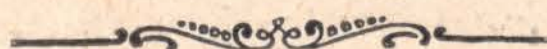
Congresul s'a deschis la *Berlin*, 13 Iulie 1878, şi a ţinut o lună, sub preşedinţa luĭ Bismark, care s'a arătat fórte nepărtinitor. Representanţiĭ Ţaruluĭ s'aŭ arătat fórte moderaţĭ şi împăciuitorĭ. Numaĭ într'o singură cestiune eĭ aŭ re-

(1) Vedĭ No. 27 30 31 şi 32.

fusat orĭ-ce discuţiune: *în cestiunea Basarabieĭ.* Sardinia trimisese numaĭ câte-và miĭ de soldaţĭ în Crimeia, ajutor fórte neînsemnat; şi cu tóte acestea, la Congresul din Paris, representanţiĭ Sardinieĭ luaseră loc alăturea cu aĭ celor Şése Puterĭ marĭ. La Berlin representanţiĭ Românieĭ, Bratianu şi Kogălniceanu aŭ fost primiţĭ numaĭ să apere drepturile ţăreĭ. Gorciakof a declarat că «Rusia nu póte cedà în acéstă cestiune; s'a unit însă ca să se dea AustrieĭBosnia şi Herţegovina».

Tractatul de la Berlin a hotărât: Macedonia se va înapoia Turcieĭ; la sudul Balcanilor se va constituì un stat autonom, Rumelia Orientală, cu un guvernator creştin; Bulgaria, tributară Turcilor, se mărginià între Dunăre şi Balcanĭ. Bosnia şi Herzegovina se daŭ Austrieĭ. Muntenegru, Serbia şi România eraŭ recunoscute ca independente, *cu condiţiune ca să introducă egalitatea religiósă, civilă şi politică pentru toţĭ locuitoriĭ.* Rusia ceda Delta Dunăreĭ şi se mulţumia în Asia numaĭ cu Kars, Ardahan şi Batum. Grecieĭ se promitea o rectificare de fruntarie. In fine, Sultanul reînoià făgăduinţele de libertate religiósă, egalitate civilă şi politică. Tractatul de la Berlin a amăgit multe speranţe, a călcat în picióre cele maĭ sfinte prescripţiunĭ ale justiţieĭ şi a pregătit multe rĕsbóie.

Petru Răşcanu
Profesor universitar şi inspector al învĕţ. secundar.

Starea învĕţămîntuluĭ manual în judeţul Prahova.

In timpurile din urmă învĕţămîntul manual ajunsese aprópe să fie neglijat cu totul în acest judeţ. Starea acésta însă n'a putut să dureze mult în faţa dăscălimeĭ Prahovénă, atât de vînjósă pe calea munciĭ. Aşà prin stăruinţa neobosită a dascălilor din Ploescĭ în frunte cu revisorul şcolar şi urmaţĭ de concursul colegilor din judeţ, s'a alcătuit în acest oraş o societate pentru prosperarea învĕţămîntuluĭ manual şi desvoltarea industrieĭ casnice la sate.

Lucrând fără preget, membriĭ acesteĭ societăţĭ aŭ putut anul acesta să pue în Ploescĭ şi începutul unuĭ magasin de desfacere a produselor ocupaţiunilor citate; ajutaţĭ fiind şi de autorităţile locale, judeţene şi comunale, care încăldite de acelaş patriotism, nu pot rĕmâné nebăgătóre în sémă faţă de acéstă mişcare, atât de altruistă şi bine-făcĕtóre din partea dăscălimeĭ.

Cu prilejul conferinţelor generale din acest an, prin stăruinţa d-luĭ institutor Nicolaŭ, întovărăşit la rîndu-ĭ de ajutorul celorlalţĭ colegĭ şi maĭ ales al d-luĭ învĕţător Mihailescu din Buştenĭ, s'a dat în séra de 19 Aprilie o serbare şcolară cu un resultat

neîntrecut nicĭ chiar la şcolile din străinătate, pentru instalarea şi aranjarea magasinuluĭ pomenit.

Tot pe vremea acestor conferinţe, în ḑiua de sf. Gheorghe, revisorul şcolar de învĕţămînt manual d-l N. I. Moga a făcut maĭ multe comunicărĭ, lămurind rolul nepreţuit ce-l jócă acéstă ocupaţiune şcolară, în problema şcóleĭ moderne, atât pentru orăşenĭ, cât şi pentru sătenĭ, spre însăşĭ înflorirea némuluĭ nostru. Trecênd la felul cum trebue primit învĕţămîntul manual în şcólă şi ca atarĭ, modul cum trebue să fie predat, arată înfăţişând maĭ multe modele şi desemnurĭ, cum prin nisce mijlóce fórte simple şi puţin costisitóre, se póte câştiga fórte mult cu eleviĭ, nevoie fiind numaĭ, de bună voinţa şi interesul învĕţătoruluĭ în primul loc.

Examinând apoĭ exposiţiunea de lucrărĭ manuale, a dat rînd pe rînd la fie-care şcólă, sfaturile trebuitóre.

Venind vorba despre exposiţiunea de lucrărĭ manuale şcolare, putem spune că până anul acesta nu s'a vĕḑut în Ploescĭ pe timpul conferinţelor didactice, o alta maĭ mândră şi maĭ bogată.

Nicĭ strâmtórea, nicĭ întunecimea salelor unde eraŭ expuse, nu puteaŭ să micşoreze farmecul atrăgĕtor al diverselor obiecte alcătuite de şcolarĭ. Ochiĭ visitatorilor se învioraŭ şi o bucurie se vedeà pe feţele lor când privind, nu se maĭ puteaŭ săturà de admirat ordinea, curăţenia şi exactitatea, cu care eleviĭ le alcătuesc, conduşĭ fiind de dascăliĭ respectivi.

Atât şcólele de băeţĭ cât şi cele de fete, deşi nu în mare numĕr, eraŭ totuşĭ binişor representate.

Aşà, pe o masă din a doua sală, între lucrările elevilor de la alte şcóle, erà o grupă de obiecte alcătuite din împletiturĭ de pae, pirogravurĭ şi traforaj, lucrate de eleviĭ de la şcóla din comuna *Ciumaţĭ*, conduşĭ fiind de d-l învĕţător D. Popescu.

Alăturĭ eraŭ obiecte de coşărie, lucrate de eleviĭ d-luĭ N. Bordeanu învĕţător în comuna *Iederele;* tóte destul de atrăgĕtóre prin valórea lor practică şi sirguinţa cu care eraŭ lucrate.

Veniaŭ apoĭ lucrările elevilor d-luĭ C. Popescu, învĕţător în comuna *Star-Chiojd*. Practicând învĕţămîntul manual încă din 1888, acest domn învĕţător, l'a predat anul acesta la vre'o 40 elevĭ şi deşi expusese numaĭ de la şése, totuşĭ se puté constatà progresul realisat cu şcolariĭ.

De la şcóla din comuna *Măgurenĭ*, eraŭ expuse coşurĭ şi periĭ, lucrate de elevĭ sub conducerea d-luĭ învĕţător Mihaiŭ Popescu, care practică acéstă ocupaţiune şcolară din 1898.

De la şcóla din comuna *Mărgineniĭ-de-sus*, eraŭ expuse periĭ şi bidinele, lucrate cu un deosebit gust de elevĭ, sub conducerea d-luĭ învĕţător N. Popescu, care practică acéstă ocupaţiune şcolară de la 1896.

De la şcóla din comuna *Netoţĭ*, condusă de d-l învĕţător Alex. Popescu, eraŭ expuse diferite obiecte din împletiturĭ de pae. Resultatele satisfăcĕtóre, îndemnaŭ pe fie-care să spere mult de la acéstă şcólă în viitor.

De la şcóla din comuna *Ceptura*, condusă de d-l Stan Niţescu, eraŭ expuse împletiturĭ de richită. Practicând lucrul manual din 1887, d-l învĕţător l'a predat anul acesta la 32 elevĭ.

In fine veniaŭ şcólele din comuna *Crivina*, condusă de preotul N. Popescu, cea din comuna *Gherghiţa*, condusă de d-l Ión Bădulescu, din comuna *Balta-Dómneĭ*, condusă de preotul D. Popescu; din comuna *Habud*, condusă de d-l I. M. Opran: din comuna *Bréza de jos*, cătunul *Podul Vaduluĭ*, condusă de d-l Ión Provincénu; din comuna *Valea Călugăréscă*, condusă de d-l I. Chitulescu, şi cea din comuna *Pléşa*, condusă de preotul Gh. Marinescu, tóte dovedind prin lucrările expuse, un deosebit zel din partea învĕţătorilor respectivĭ, demnĭ fie-care de tótă lauda şi imitarea pe acéstă cale de către ceĭ-lalţĭ colegĭ.

In ce privesce lucrul de mână în şcólele de fete, şcóla din comuna *Ceptura* steteà în primul rang. Invĕţătórea de la acéstă şcólă, d-na Maria S. Niţescu, practicând acéstă ocupaţiune anul acesta cu 35 de eleve, expusese diferite croelĭ, cusăturĭ, alesurĭ şi croşetăriĭ, tóte practice şi potrivite vieţiĭ sătenilor.

Aprópe pe aceeaşĭ tréptă în privinţa feluluĭ cum eraŭ alese şi lucrate obiectele, erà şi şcóla din comuna *Gherghiţa*, condusă fiind acéstă ocupaţiune de d-şóra Sevasta Ionescu. Fie-care din obiectele expuse erà tot atât de trebuincios şi cu putinţă să şi-l procure şi cea maĭ nevoiaşă săténcă.

De la şcóla din comuna *Bréza de sus*, eraŭ expuse diferite cusăturĭ şi broderiĭ de la vre-o śése eleve. Invĕţătórea care a condus acéstă ocupaţiune, d-şóra Paraschiva Gheorghiu, a putut să încredinţeze prin cele expuse, pe orĭ-cine, că cunósce destul de bine menirea lucruluĭ de mână în şcólele de la sate şi că e destul de destoinică ca să culégă róde şi maĭ frumóse.

Intr'un colţ, spre drépta, în fundul camereĭ a doua, eraŭ expuse lucrările elevelor de la şcóla din comuna *Boldescĭ*, conduse de d-şóra Elisa Popescu, învĕţătóre la acea şcólă. Intréga grupă expusă, alcătuită din cusăturĭ, ajururĭ, croşetăriĭ, broderiĭ etc., excelaŭ prin fineţa şi gingăşia cu care eraŭ lucrate; dovedind că d-şóra învĕţătóre are un deosebit talent la lucru şi destoinicie în conducerea elevelor. Singurul neajuns ce se observà erà că parte din obiecte eraŭ prea lucsóse faţă cu vederea, ne place să sperăm că d-şóra învĕţătóre va devenì în curând un focar de artă şi gospodărie, pentru fetele din sat.

Din comuna *Măgurelele*, învĕţătórea, d-şóra Maria Niţescu, expusese de la ḑece eleve, diferite croşetărĭ, cusăturĭ şi broderiĭ, alcătuite aşà fel că aduceaŭ laude harniceĭ învĕţătóre.

De la şcóla din cătunul *Buştenarĭ*, comuna *Telega*, învĕţătórea, d-şóra Elena Ionescu, predând lucrul de mână din Noemvrie acest an şcolar, expusese de la vre-o ḑece eleve, o colecţiune de croşetărĭ şi broderiĭ, carĭ întreceaŭ aprópe aşteptările, faţă cu timpul de când predă.

Din comuna *Filipescĭ Târg*, învĕţătórea d-na Ana Oprescu,

practicând lucrul de mână de treĭ anĭ, expusese o colecţiune de cusăturĭ şi broderiĭ destul de cu gust şi sirguinţă lucrate.

Maĭ expusese de asemenea d-na Elisa Popescu, învĕţătóre în comuna *Măgurenĭ* şi d-şóra A. Marcu, învĕţătóre în comuna *Posescĭ*, diferite cusăturĭ şi croşetărĭ binişor alcătuite.

Din oraşul *Ploescĭ* expusese numaĭ d-na Elisa Vlădescu institutóre la şcóla No. 2 de fete, maĭ multe lucrărĭ executate de eleve. Intréga colecţiune alcătuită din obiecte fórte modeste ca lux şi demne de tótă lauda în ce privesce modul cum eraŭ lucrate broderiile cusăturile şi ajururile ce le împodobeaŭ.

In genere lucrările de la şcólele de fete se impuneaŭ din tóte punctele de vedere maĭ mult de cât cele de la băeţĭ.

Rămânênd ca în viitor să se încredinţeze orĭ cine de progresul făcut în ambele felurĭ de şcóle ţinem de o cam dată să menţionăm că frumosul succes al exposiţiuniĭ din acest an se datoresce în primul loc îndemnuluĭ şi stăruinţeĭ d-luĭ Revisor şcolar Th. Georgescu, care stăruind fără preget pentru ajutorul şi încurajarea celor carĭ muncesc, a făcut ca dăscălimea Prahovénă să culégă anul acesta ast-fel de róde.

Stăruind pe lângă consiliul judeţén, l'a făcut să se încredinţeze că dăscălimea muncesce cu destul zel şi pe acéstă cale şi ca atarĭ să nu cruţe nicĭ un sacrificiŭ pentru realisarea unuĭ progres şi maĭ laudabil.

De asemenea suntem destul de încredinţaţĭ că primăria oraşuluĭ Ploescĭ va da tot concursul ca acéstă chestiune să prospere şi în capitală, tot cu acelaş prestigiŭ ca şi în judeţ.

In sfîrşit într'un judeţ cu ast-fel de autorităţĭ înalte, cu un ast-fel de revisor şcolar şi cu o dăscălime atât de vióie şi cu gust de muncă, nu rĕmâne nicĭ o îndoială, că în curând ródele culese vor încălḑi inimile şi înviorà speranţele bunilor românĭ.

— M. —

O rugăminte.

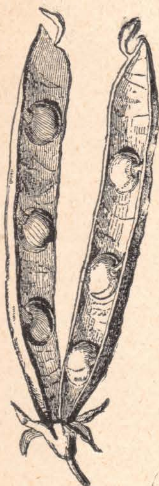
Onor. autorităţĭ carĭ aŭ bine voit a se abona la revista nóstră, sunt rugate a ne trimite neînsemnatul cost al abonamentuluĭ, pentru a ne scuti de corespondenţă.

De îndată ce vom primi costul, vom înainta prin scrisóre, chitanţele de plată, timbrate în regulă. Facem acéstă rugăminte, de óre-ce personalul revisteĭ este fórte restrîns şi e greŭ să se ţie socotélă de chitanţele ce s'ar trimite înainte de a fi achitate.

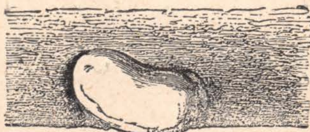
Administraţia.

Cultura legumelor şi a pomilor fructiferĭ (1).

Fasolea, este o plantă care se cultivă pentru consumaţiune, atât în stare verde, ca păstăĭ, cât şi uscată, ca bob. Sunt maĭ multe soiurĭ de fasole, însă tóte se reduc la două şi anume: fasole ológă şi de arac. Orĭ-care ar fi soiul de fasole, cere un pămînt mărunţit bine, cald şi gunoit cu gunoiŭ putred (descompus). Inmulţirea se face prin bóbe, semănându-le prin luna Aprilie în cuĭburĭ, depărtare între ele de 40 — 50 cm. şi chiar maĭ mult pentru cea de arac.

Un fruct de fasole.

Bob de fasole.

Bob de fasole încolţit.

Lucrările de întreţinere sunt prăşitul şi muşuroitul, iar pentru fasolea de arac trebue să avem grijă ca maĭ nainte de a începe să se întindă, să-ĭ punem aracĭ. Se obicĭnuesce, şi e bine dacă n'avem aracĭ, ca odată cu sămănatul fasoleĭ să punem în cuĭburĭ câte un fir două de sĕmînţă de porumb, orĭ sorg (măturĭ). Prin acest mijloc, suntem scutiţĭ de aracĭ.

Recoltatul se face adunând treptat păstăile cele maĭ tinere dacă voim a o mâncà în stare verde, iar pentru bóbe se lasă până se coc bine, ceea-ce se cunósce după păstăĭ carĭ se fac albe şi devin lemnóse; atuncĭ se culeg păstăile, orĭ maĭ uşor, se smulg vrejiĭ (curpeniĭ) şi după ce se lasă să steà cât-và timp la sóre, se bat vrejiĭ cu ajutorul unor beţe spre a se fărămà păstăile şi ieşì bóbele din ele. După acésta se vêntură, şi în urmă se maĭ las bóbele cât-và timp la sóre, până ce se usuc bine; se pun apoĭ bóbele în sacĭ şi ast-fel se păstrézâ într'un loc adăpostit, însă ferit de umeḑélă.

(1) Veḑĭ No. 28 — 29, 30, 31, şi 32.

Dacă voim să avem păstăĭ verḑĭ în timpul erneĭ, culegem la timp aceste păstăĭ şi înşirându-le pe o sfóră le punem la un loc umbros unde se lasă să se usuce în voia lor, iar după uscare, se pun spre păstrare la un loc nu tocmaĭ uscat. Earna, când voim să întrebuinţăm pentru mâncare aceste păstăĭ, le punem cu o ḑi maĭ nainte în apă rece, orĭ maĭ bine căldicică, spre a se înmuià.

Germinaţia, — adică puterea de încolţire a bóbelor de fasole,— dacă se păstréză bine, póte să dureze 5 — 6 anĭ.

Fasolea cam sărăcesce locul unde se sémănă, de aceia e bine ca acest loc să se gunoiască maĭ nainte de a semănà alte plante în el.

Mazĕrea, ca şi fasolea se cultivă pentru păstăĭ şi bóbe. Sunt maĭ multe soiurĭ de mazĕre dar tóte cer acelaşĭ lucru şi acelaş

Tulpină înflorită de mazăre.

fel de pămînt. Semănatul se face în cuĭburĭ, depărtare cuĭb de cuĭb şi rînd de rînd de la 25 — 30 cm. Mazĕrea se póte semănà

în două rînduri dacă voim să avem maĭ mult timp păstăĭ verḑĭ. Intâia semănătură se face în Martie, dacă timpul permite (să nu fie rece), iar a doua după două, treĭ săptămânĭ.

Cele-lalte lucrărĭ de întreţinere, recoltatul şi păstratul, sunt la fel cu cele arătate pentru fasole.

Bobul. Are aceleaşĭ întrebuinţărĭ ca şi fasolea şi mazĕrea. Bobul cresce mult maĭ bine într'un pămînt slab decât gras. De frig bobul nu suferă, de aceia se póte semănà cât de timpuriŭ, bine înţeles dacă timpul ne lasă.

Ca lucrărĭ de întreţinere, bobul se prăsesce de două orĭ, iar când florile aŭ căḑut şi păstăile încep a se formà, se rup vîrfurile trunchiurilor (vrejilor) şi acésta cu scopul de a înlesnì crescerea păstăilor. Câte odată se întâmplă ca bobul să capete nisce puricĭ; în acest cas se presară cenuşă peste plante, făcênd cu chipul acesta ca puriciĭ să dispară.

Recoltarea şi păstrarea bobuluĭ se face ca şi la fasole şi mazĕre.

Castraveţiĭ, sunt nisce plante carĭ se cultivă pentru fructele lor ce se întrebuinţéză în menajul caseĭ în stare verde ca salată orĭ muraţĭ (acri). Sunt maĭ multe soiurĭ de castraveţĭ, însă tóte cer un pămînt bun, bine lucrat şi gunoit. Locul ales pentru castraveţĭ trebue să fie adăpostit şi cu o aşà posiţiune ca razele sóreluĭ să-l bată maĭ mult. Inmulţirea se face prin sĕmînţă, care se sémănă pe la începutul luĭ Maiŭ în rîndurĭ, departe unul de altul de la 1 metru până la 1 m. şi 50 cm., punênd în fie-care cuĭb câte 4 — 5 seminţe, iar după rĕsărire se lasă numaĭ două fire. De óre-ce castraveţiĭ nu pot suferì rĕcéla, şi dacă voim să ĭ căpătăm maĭ timpuriŭ se sémănă maĭ întâiŭ în rĕsadniţă, de unde se scot şi rĕsădesc la locul hotărât când aŭ 3 — 4 foĭ.

Ca să avem castraveţĭ şi pentru érnă — de pus la murat, — se pot semănà în două rîndurĭ, adică prin Iunie şi Iulie.

Ca lucrărĭ de întreţinere avem răritul, prăşitul şi udatul când castraveţiĭ sunt tinerĭ.

Pentru sĕmînţă se lasă castraveţiĭ ceĭ maĭ marĭ şi maĭ frumoşĭ să se cócă bine, după care apoĭ se rup de la curpen şi tăindu-ĭ în două (despicându-ĭ) scótem seminţele, le spălăm şi apoĭ le punem la sóre spre a se usca. După ce s'aŭ uscat bine, le punem în nisce săculeţe micĭ, şi ast-fel se păstréză la un loc uscat, ferit de gerurĭ.

Recoltatul castraveţilor se face pe măsură cu crescerea lor, nelăsându-ĭ nicĭ odată a se cóce dacă voim a-ĭ întrebuinţà pentru mâncare saŭ murat.

(Va urma). **Ióu E. Mihăescu.**

Contra arsurilor. Luăm gălbenuşul unuĭ oŭ şi tot atâta uleiŭ de in, punem în amestecul acesta făină de cretă până se face un aluat groscĭor. Acesta-l întindem pe o bucată de pânză şi-l punem pe rană; dacă s'a sbicit, îl înoim. Şi arsurile cele maĭ grele se pot vindeca în modul acesta.

Tratamentul vieĭ contra maneĭ.

Este încă în mintea fie-căruĭ podgorean rĕul ce l'a causat mana (Mildewul) viilor în anul trecut. De unde în luna Aprilie se păreà că totul va merge bine, de odată în Maiŭ, aŭ început ploile carĭ aŭ continuat până aprópe de finele luneĭ Iulie.

Proprietariĭ carĭ aŭ făcut tratamentul înaintea ploilor aŭ fost ceĭ maĭ câştigaţĭ căcĭ, viile lor aŭ fost maĭ puţin atinse. Aceştia însă aŭ fost puţinĭ, fórte puţinĭ chiar.

Mulţĭ podgorenĭ, odată ce aŭ început ploile nu le-aŭ maĭ tratat cum trebue căcĭ pe mĕsură ce făceà tratamentul, plóia veneà şi spălà. Chiar aşà rĕul, tot a fost oprit până la un punct óre-care. Marea majoritate a podgorenilor nu le-aŭ tratat, căcĭ încă nu sunt convinşĭ că zéma bordeléză şi celelalte soluţiunĭ cuprice pot preserva via de acéstă bólă. Nu avem posibilitatea de a calculà exact cifra pierderilor suferite din causa indiferenţeĭ şi a nepregătireĭ nóstre, dar credem că acéstă pierdere se cifréză cu miliónele de leĭ.

In timp de 6 anĭ noĭ am pierdut în douĭ anĭ aprópe 3/4 din recolta ţăreĭ, din causa maneĭ, iar în ceĭ-lalţĭ pierderile aŭ fost maĭ micĭ. Cred că acésta a fost destul ca să ne convingă, că trebue să luăm mĕsurĭ din vreme să tratăm bóla maneĭ preventiv, înainte de a apare; iar nu să aştemptăm ca să se ivéscă bóla, care dacă condiţiunile îĭ sunt favorabile se întinde fórte iute, pentru ca apoĭ să ne mişcăm.

Să înţelegem odată pentru tot-deauna că mult maĭ uşor se preîntâmpină bóla, decât se vindecă după ce apare.

Primul tratament trebue făcut înaintea înfloritreĭ viţeĭ, adecă la începutul luneĭ Maiŭ. De aceia sfătuim pe toţĭ podgoreniĭ a se preparà din vreme cu instrumentele şi materiile necesare şi anume: pulverisator, piatră vînătă şi var alb. Dacă proprietariĭ sunt obicĭnuiţĭ a întrebuinţà materiĭ preparate gata, nu sutem contra lor, dar să se încredinţeze că aceste preparate conţin sulfat de cupru.

Dacă podgoreniĭ aŭ instrumente din anul trecut să le cureţe, să le ungă pentru a fi capabile de a funcţionà. Ceĭ-ce n'aŭ, să se aprovizioneze. Să nu se crédă că făcĕnd cine-và economie, prin netratarea vieĭ face un act de bun administrator. Pentru economia de 100—150, leĭ adese-orĭ póte pierde recolta întrégă.

Să se pregătéscă fie-care a avé la disposiţiune var alb gras. Numaĭ acesta este recomandabil a se întrebuinţà cu folos, căcĭ varul slab, care se cunósce după culórea sa cenuşie şi după volumul puţin mărit ce-l dobândesce prin stingere, conţine pietricele streine carĭ pot strică instrumentele de pulverisat.

Să cumpěrăm piatră vînătă din vreme şi în cantitate suficientă. Piatra vînătă să fie curată, adică să conţie 98—99% sulfat de cupru. De obiceiŭ piatra vînătă se presintă în comerciŭ în cristale micĭ, de culóre albastră fórte frumósă. Dacă piatra vînătă, are culórea verḍue saŭ vînătă spălăcită ea conţine materiĭ streine, când conţine sulfat de fier după părerea chimiştilor nu e nicĭ un rěŭ, să nu conţină alte materiĭ streine. Singurul inconvenient ce-l are piatra vînătă este că fiind în cristalĭ, se disolvă anevoie în apă rece. De aceea e bine să o disolvăm saŭ să o punem cu 24 de ore înainte de întrebuinţat într'un vas de lemn cu apă caldă. Fabricile din streinătate pentru a scăpà şi de acest inconvenient, aŭ început să prepare piatră vînătă în praf fin. Până acum n'a fost întrebuinţat de nimenea la noĭ în ţară acest praf fin, aşà că nu ne putem pronunţa. De o cam dată să continuăm cu piatră vînătă în cristal.

(R. V).

Din nesocotința unora se folosesc alții.

Acum vre-o 40 de anĭ, se găseà ca proprietar al uneĭ frumóse moșiĭ, în întindere de vre-o 5.000 pogóne, un om anume Alexandru L. Stolnicu, rĕmășiță din boeriĭ vremurilor vechĭ.

Satul, în preajma căruia se găseà moșia, se întinde într'un șireag de case de-a lungul maluluĭ rîpos al Dunăreĭ.

Proprietarul moșieĭ, erà un om cam de vre-o 38 anĭ, moșia și alte averĭ ìĭ rĕmăsese moscenire de la părințĭ; și după ce tocase tot ìĭ maĭ rĕmăsese moșia.

Pentru ca holdele de pe moșia sa să fie bine păḍite, proprietarul, aduce o cétă de vre-o 12 arnăuțĭ, cu fesurĭ în cap, îmbrăcațĭ cu bișlicurĭ, cu mânecile aripânde și de jur împrejur cu fustanele crețe, apoĭ armațĭ cu iatagane și pușcĭ.

Proprietarul nostru, a adus ca păzitorĭ pe aceĭ arnăuțĭ nu dór — că eĭ păziaŭ holdele maĭ bine decât româniĭ noștri, — dar de, ce să facă, așà erà moda pe-atuncĭ, ca să i se cunóscă și maĭ bine boeria, trebuià să aĭbă în serviciul luĭ ómenĭ strĕinĭ.

Intre ceĭ 12 arnăuțĭ, erà unul anume Iani, înalt ca o prăjină, slab ca un țîr, mustăcios și crunt la privire, căruia

proprietarul ĭĭ dete titlul de Ceauș, adică maĭ mare peste ceĭ-lalțĭ un-spre-ḑece.

— Iani, strigă proprietarul către Ceauș, veḑĭ moșia mea, veḑĭ măgurile de pămînt carĭ o despart de locurile sătenilor? eĭ bine, nimic să nu se apropie de holdele mele, să fiĭ ne-adormit, ochiul tĕŭ trebue să vadă nóptea ca și ḑiua, când unul din ómeniĭ tĕĭ nu ar păzì avutul meŭ așà cum trebue, rĕspunderea va cădeà asupra capuluĭ tĕŭ.

— Ințeleg stăpâne — rĕspunse Iani într'o Românéscă destul de pocită — și încovoindu-se de spinare ca o leucă, se aplécă să sărute póla antireuluĭ boeruluĭ nostru, care, cu un respectabil ciubuc în mână, făcù semn luĭ Ciauș Iani, că póte să plece.

Timp de un an, Ciauș Iani, se purtă în tótă dreptatea luĭ Dumneḑeŭ lață de îndatoririle ce-ĭ pusese stăpânul sĕŭ, dar se vede că ucigăl tóca și-a vîrît códa, căcĭ Ceauș Iani a căḑut în ispită.

Intr'o ḑi pe când Ceauș Iani se găseà pe câmp, în schimbul unuĭ sfanț, dete voie unuĭ om, anume Marin Căpățînă, să coséscă fîn după moșia ce păzea.

Pe când omul mergeà liniștit în spre sat cu carul încărcat cu fîn, se întâlnesce în drum cu boerul nostru care îl întrébă de unde vine cu fînul și cum calcă pe moșia luĭ?

Omul apucat din scurt nu negă de unde are fînul și cu ce preț l'a căpătat, el fu lăsat în pace în drumul sĕŭ de către boer, dar Ceauș Iani lu bine scuturat de stăpân peste tot corpul cu un ciomag destul de măricel și apoĭ depărtat din postul sĕŭ, lără a i se da nicĭ măcar socotéla pe timpul cât a slujit.

Timp de aprópe o săptămână fostul Ceauș umblà rătăcind pe câmpurĭ fără nicĭ un rost, iar când suferința și fómea aprópe îl sdrobise, se duse în sat la locuința luĭ Marin Căpățînă.

— Ascultă mĕ Căpățînă, ḑise Iani omuluĭ nostru, tu sciĭ că din causa ta eŭ sunt astă-ḑĭ pe drumurĭ, gonit din slujba mea; sciŭ că nicĭ tu nu aĭ fi vrut să se întâmple așià, dar acum ce s'a lăcut s'a făcut. Tu eștĭ om cu dare de mână aicĭ în sat, ajută-mĕ în ceea-ce eŭ vreaŭ să fac și nu numaĭ că-țĭ veĭ face pomană dar cu timpul veĭ fi bine mulțumit de mine. Dacă eŭ aș avé doĭ galbenĭ, aș face mare lucru cu eĭ, tu poțĭ, dă-mĭ dar doĭ galbenĭ spre a mĕ apucà

de vre-o trébă aci pe lângă tine, și peste cât-và timp 'ți-ĭ voiŭ înapoia.

In urma multor rugăminți, Căpățînă, care se gândeà că judecând drept, el este causa nenorocireĭ fostuluĭ Ceauș, și ca om cu bună dare de mănă în sat, făcù pe voie luĭ Iani și ĭ dete doĭ galbenĭ.

Se vede că Iani îșĭ aveà bine urzit planul afacereĭ cu ceĭ doĭ galbenĭ,—el deși străin de obiceiurile acesteĭ țărĭ, totușĭ în scurtul timp vĕḑuse bine prin ce cale un om hotărât, cu un capital aprópe de nimic, ar puté să facă avere în acéstă țară; el cu ceĭ doĭ galbenĭ îșĭ deschise o cârciumă în acel sat, intr'un coșar de vite al luĭ Marin Căpățînă, care nu ĭ maĭ erà de trebuință. Aduse nisip, bătătorì pămîntul în interiorul coșaruluĭ, îĭ deschise o ferĕstrue spre drumul satuluĭ și singura luĭ marfà de consum erà basamacul. El plecà în puterea nopțeĭ la o comună din apropiere, unde să găseà un mare deposit de bĕuturĭ spirtóse, luà douĕ vedre spirt, în ḑoriĭ ḑileĭ erà înapoĭ la cârciuma sa, făceà amestecătura cuvenită a spirtuluĭ cu apă și bĕutura cea maĭ gustósă și maĭ otrăvitóre a săténuluĭ nostru, erà gata

Cârciumarul Iani, vindeà basamacul: pe banĭ, pe grâŭ, porumb, orz saŭ ovĕz, și pe orĭ-ce amaneturĭ, așà cum și acum auḑí prin sate: «Marine, Ióne, orĭ Ileano taĭcă, umple o traistă cu grâŭ, porumb (saŭ orĭ-ce) și dute la jupân Iani (saŭ orĭ-care altul) să-țĭ dea o litră de rachiŭ.»

Băiatul saŭ fata, încărcând bine traista cu producte, se duce la jupânul cu pricina, în schimbul cărora îĭ dă o litră saŭ o cinzécă de basamac, dar cum s'a cântărit, pe ce preț s'aŭ socotit de jupân productele, asta este altă trébă.

Și aḑí așà, mâîne așà, săténul nostru se pomenesce într'o bună ḑi fără pâîne orĭ mămăligă și apoĭ începe a alerga spre a se vinde pe el și copiiĭ luĭ la cămătariĭ din sat, carĭ nu sunt alțiĭ, decât iarășĭ jupânĭ de tagma luĭ Iani saŭ a altora.

Aprópe douĭ anĭ, Iani îșĭ face negutătoria de cârciumar în coșara luĭ Marin Căpățînă, treburile îĭ mergeaŭ cum nu se póte maĭ bine, ceea-ce îl hotărì să caute o casă maĭ încăpĕtóre care să corespundă maĭ bine scopuluĭ ce urmăreà.

Intr'adevĕr, Iani, închiriéză casa cea maĭ bună din sat și o umple cu tot felul de mărfurĭ trebuincióse sătenilor. Comerțul începe pe o scară maĭ întinsă, făceà strânsorĭ de porcĭ

pe carĭ îĭ luà de la sătenĭ pe un preț de batjocură, îĭ îngrășà și îĭ vindeà cu preț bun, făceà strânsorĭ de producte, etc., cu un cuvînt, Iani erà băgat în tot felul de afacerĭ, sătenii toțĭ eraŭ în ghiarele luĭ și avutul luĭ Iani sporeà ca prin minune.

Eraŭ 12 anĭ de când boerul nostru Alexandru L. Stolnicu, mĕsurase cu un ciomag spinarea luĭ Iani, dar timpul schimbă totul, boerul nostru erà acum om de vre-o 50 anĭ, povara anilor nu erà atât de grea spre a-l gârbovì și cocoșià, după cum erà grea povara orgiilor din ultimiĭ anĭ aĭ etățiĭ luĭ.

Cădut în păcate îșĭ negligiase afacerile, luxul și jocul cărților, carĭ aŭ fost și sunt și astă-ḑĭ bóla societățiĭ, îl înglodase până în gât în datoriĭ, pentru a căror plată moșia fù pusă în vînḑare. Intre alțĭ concurențĭ, la licitație, se presintă și jupân Iani, fostul Ceauș. Prețul cel maĭ mare fu cel oferit de Iani și moșia rĕmase asupra luĭ.

Boerul nostru, care nicĭ odată nu ar fi visat despre o asemenea întorsătură, holbă ochiĭ la Iani, corpul începù să-ĭ tremure ca apucat de cele maĭ gróznice frigurĭ, lacrămile îl podidiră, un fel de răget eșì din pieptul sĕŭ, apoĭ căḑù jos în nesimțire. Sĕrmanul! îșĭ dăduse sufletul. Si așà nesocotința unuia, folosi altuia, căcĭ munca și priceperea ne îmbogățesce, iar lenea și destrăbălarea ne sărăcesce.

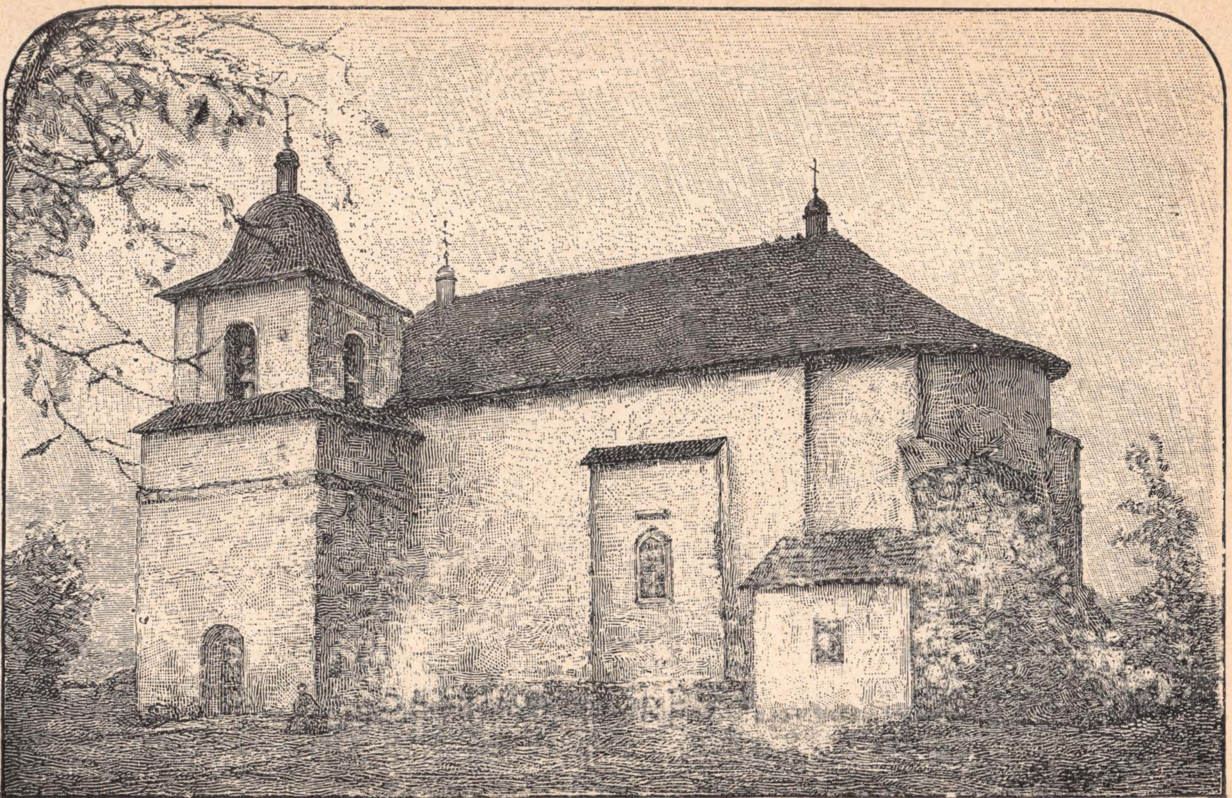
Ión Dumitriu

Căpitan în intendenţă (Minist. Rĕsboiŭ)

Curăţirea mănuşilor de piele albă. — Muiaţĭ un mic burete în lapte fiert şi frecaţi-l pe o bucată de săpun alb. Intinde-ţĭ apoĭ bine mănuşa şi frecaţi-o cu buretele. Pentru a o uscà, trebue să întindeţĭ mănuşa la sóre saŭ într'un loc cald, saŭ aveţĭ grija de a o frecà din când în când în mâĭnĭ ca să nu se înăspréscă. Mănuşile albe şi cele de orĭ-ce altă culóre să spală şi maĭ bine cu benzină, şi iată cum: Să tórnă benzină într'o farfurie adâncă, se pun mănuşile înăuntru şi după ce se móe bine se frécă, cum să spală o rufă, apoĭ se scóte câte una, să pune pe mână şi se frécă bine cu o cârpă curată şi móle, avênd grije a freca numaĭ dinspre degete spre încheetură şi nicĭ de cum alt-fel. Când vedem că sunt curate cu desăvârşire să scóte şi să pun pe un loc curat să se usuce. Cu benzină de 10 banĭ, se póte spăla o pereche de mănuşĭ.

Biserica Sf. Dumitru din Orheiŭ. zidită de Vasile Lupu, Domnul Moldoveĭ (1634—1654).

TEATRU SATESC (1).

DE PE URMA BEŢIEI

(piesă în 2 acte)

de N. RĂDULESCU-NIGER

SCENA IV.

Aceeaşĭ. DOCTORUL.

DOCTORUL. Da cine-ĭ bolnav pe la d-vóstră?

PÂRVU. Nu-ĭ nimenĭ bolnav d-le doctor...

GLUMICI. Poftim şedĭ, d-le doctor... Pârvu nu scie, da este bólă'n casă.

PÂRVU. Eaca tacĭ? Muerea cum-và?

GLUMICI. *(face doctoruluĭ cu ochiul).* Bolesc doĭ inşĭ, în casă, d-le doctor.

DOCTORUL. Aşà mi-aŭ spus la primărie...: Una, că-ĭ bolnav Gligore al d-tale, bade Pârvule şi alta că bolnav aĭ fi şi d-ta...

PÂRVU. Eŭ? *(rĕmâne încremenit o clipă, apoĭ se pipăe).* Par'că nu's. Da ştiŭ eŭ, dacă spuĭ d-ta?

DOCTORUL. *(apropiindu-se şi luându-ĭ mâna).* Eştĭ bolnav, Pârvule... bolnav rĕŭ...

PÂRVU. *(spăimîntat).* Vaĭ de mine! *(îşĭ trage mâna).*

DOCTORUL. Nu aĭ ameţelĭ, aşà par'că ţi se învîrtesce locul sub picióre?

PÂRVU. Ba se învîrtesce... Uĭte, maĭ adineaurĭ chiar... iac'aşà şciĭ, par'că 'mĭ făcuse capul speteze de móră...

DOCTORUL. Nu te trage mereŭ la somn?

PÂRVU. Ba mĕ trage... Tot parc'aşĭ dormĭ.

DOCTORUL. Şi par'că tot aĭ bea mereŭ...

PÂRVU. *(cu lăcomie).* I-hi!.. cu ocaua până la vadră... Aşĭ pune gura la vrană şi nu m'ar lua nicĭ mort...

DOCTORUL. Tocmaĭ aşà... Pârvule... iartă-mĭ vorba... da eştĭ pe ducă...

PÂRVU *(tremurând).* Nu maĭ spune... Săracul de mine...

DOCTORUL. *(privindu-l de aprópe).* Aşà arăţĭ după ochĭ... şi după setea care-o aĭ...

PÂRVU. *(lăsându-se móle pe scaun).* Nu maĭ spune... că uite mĕ afânez... Vaĭ de mine,.. rĕmâne baba vĕduvă...

DOCTORUL. *(pipăindu-l pe faţă şi apoĭ pe piept).* Cu tótă bóla d-tale, uite eŭ, maĭ m'aşĭ lega să te tămăduesc...

PÂRVU. *(ridicând drept capul).* Zĕŭ?

DOCTORUL. Dacă mĕ-'ĭ asculta...

PÂRVU. Ascult, păcatele mele, ascult...

DOCTORUL. Dacă mĕ-'ĭ asculta, scapĭ de mórte şi ajungĭ bun teafăr până la adâncĭ bătrâneţe...

PÂRVU. Bătrân... bătrân... să-mĭ ridic sprincenile cu cârja...

GLUMICI. Şi să-ţĭ culegĭ măselele în palmă...

DOCTORUL. Eĭ, te legĭ să mĕ asculţĭ?
PÂRVU. Cu jurămînt pe sfînta cruce... Domnul să se îndure... *(se închină).*
GLUMICI. *(în parte).* Dă Dómne...
DOCTORUL. Erà rĕŭ maĭ nainte vreme, neică Pârvule, când credeaŭ Românii în lécurile babelor şi în descântece... Atuncĭ curat că muriaŭ ómeniĭ cu ḑile... Toţĭ ziceaŭ: «Aşà i-a fost scris» cutăruia; şi le rĕmânea cugetul împĕcat. Acuma însă, când credeţĭ în doctorĭ şi vĕ arătaţĭ lor, îndată ce vĕ simţiţĭ bolnavĭ, léc se află pentru fie-care bólă. Vorba-ĭ să-l ascultaţĭ pe doctor, să faceţĭ cum vĕ ḑice el... să luaţĭ ce vĕ dă el... că scie el ce vĕ dă...
PÂRVU. Da iaŭ ce-mĭ daĭ, d-le doctor... şi pe ucigă-'l tóca într'o litră cu vin...
DOCTORUL. Apoĭ tocmaĭ asta-ĭ, Pârvule... să nu maĭ puĭ vin şi rachiŭ în gură... Că beţia te tîmpesce, îţĭ arde maţele, te ucide.
(S'aude glas sub ferestre: «Cine primesce steaua?» «Primiţĭ steaua?»
PÂRVU. Ce stea... când mie mi se duce steaua?
DOCTORUL. Ba ia să vie, că-ĭ obiceiŭ românesc... şi-s frumóse obiceĭurile din bĕtrânĭ... Fiĭ bun, Moş-Glumicĭ, şi-ĭ chémă pe copiĭ... *(Glumicĭ iese).*
PÂRVU. Dómne, de n'aş muri...
DOCTORUL. Las'că te tămăduesc... dacă îţĭ spuiŭ eŭ! Inc'odată însă, e vorba să m'asculţĭ...
PÂRVU. Cu sufletul, d-le Doctor...
DOCTORUL. Şi să veḑĭ ce bine o să-ţĭ fie când te-'ĭ vedeà sănătos, şi ce bucurie o să aĭ când îĭ însurà pe Gligore, când apoĭ o să veḑĭ pe bătătură nepoţeiĭ... Heĭ, câte bunătăţĭ rĕsar în calea omuluĭ cuminte şi sănătos! Năravul de la pĕcat pornesce şi face din om ne-om...

SCENA V.

PÂRVU, DOCTORUL, GLUMICĬ se întórce cu TREĬ COPIĬ DE ŞCÓLĂ cu Steaua.

(Unul din copiĭ e schiop, altul cocoşat; cel sănătos ţine steaua).

DOCTORUL. Cântaţĭ copiĭ cântecul steleĭ...
COPILUL. *(cu steaua, o plĕcă de treĭ orĭ şi începe a cântà, întovărăşit de ceĭ-lalţĭ doĭ).*
(Se va pune să cânte copiiĭ un cântec de stea, după loc).
DOCTORUL. *(după ce le dă gologanĭ. --către cel schiop).* Eştĭ de mult aşà, micule?
COPILUL ŞCHIOP. Ba nu, d-le... De vre-o treĭ, patru anĭ...
DOCTORUL. Te-aĭ lovit? Ţi s'a întâmplat ce-và?
COPILUL ŞCHIOP. Nu, d-le, mi-a venit aşà de-odată...
DOCTORUL. Al cuĭ eştĭ?
COPILUL ŞCHIOP. Al luĭ Stan Neacşu...
DOCTORUL. *(scrie într'un caet mic).* Dar d-ta, micule? *(pipăe cocóşa).* De mult eştĭ aşà?
COPILUL COCOŞAT. *(tuşind).* De mic, d-le.

DOCTORUL. (*către Pârvu, încet*). Iĭ fără leac, sărmanul...
COPILUL CU STEAUA. Valeŭ... (*scapă steaua și cade jos, tăvălîndu-se*).
PÂRVU. (*sărind*). Eaca... da ce are?
GLUMICI. Are «ducă-se pe pustiĭ» săracul!..
COPIII. Eac'așà l'apucă...
DOCTORUL. (*se plécă și după ce-l strînge de degetul cel mic și-l frécă, îl ridică sprijinesce*). Te prinde de mult bóla asta, micule?
COPILUL (*plângênd*). De mult d-le...
DOCTORUL. Nu plânge că am să viŭ acasă să te vĕd... și am să te vindec... Al cuĭ eștĭ?
COPILUL. Al Flóreĭ Vĕduva...
DOCTORUL. (*scrie în caețel*). Bine. Vĕ putețĭ duce copiĭ...
GLUMICI. (*dându-le câte un gologan*). Eaca și de la mine...
COPIII. La mulțĭ anĭ cu sănătate...

(*ies*).

SCENA VI.

DOCTORUL, PÂRVU, GLUMICĬ.

PÂRVU. Săraciĭ!.. Bolnavĭ și eĭ... și-s nisce sburăturĭ de ómenĭ...
DOCTORUL. Da știĭ, Pârvule, care-ĭ pricina de-s bolnavĭ? Eaca fiind că părințiĭ lor eraŭ bețivĭ... Uite ce păcate ajung pe copiĭ, dacă părințiĭ sunt nărăvașĭ...
PÂRVU. Óre?
DOCTORUL. Cartea care-o învĕțăm așà ne spune, iar ce vedem cu ochiĭ adeveresce ce spune cartea...
PÂRVU. Vedĭ d-ta?
GLUMICI. Nu maĭ tot pune îndoélă, mĕĭ frate, că adevĕr grăesce d-l doctor... după adevĕrul lucruluĭ: Stan Neacșu apucase să bea din tinerețe, nainte de însurătóre și eaca ce schilodenie eși din el... Mihaiŭ al Flóreĭ încaĭ a și murit din beție.., Sărac de băiatul luĭ, cu ce-a greșit să pătiméscă de «ducă-se pe pustiĭ». Ce să maĭ dic de Verdeș? S'a lăsat el maĭ apoĭ de patimă, da vorba-ĭ a pus pe lume un nenorocit de cocoșat?
DOCTORUL. Să-țĭ fie pildă, Pârvule... după cum a fi și altora, d-ta te-aĭ dat bĕuturiĭ, după ce-aĭ avut pe Gligore, alt-fel cine scie cu ce metéhnă îl aveaĭ... orĭ cum, lasă-te de nărav, că uite și daca-ĭ sănătos băeatul, da din pricina d-tale n'are parte de noroc...
PÂRVU (*cu hotărîre*). Pentru Gligore... mĕ las, mĕ las, ducă-s'ar de la mine duhul Necuratuluĭ! (*după o clipă*) D-le doctor, și dicĭ că Gligore-ĭ sănătos?
DOCTORUL. Sănătos la trup și la minte, bolnav de inimă rea, unde Neagu nu-ĭ dă pe Voĭchița...
PÂRVU. Dă-mĭ ce mi-ĭ da, d-le doctor, de mĕ tămăduesce... și nu maĭ beaŭ... să mĕ picĭ cu lumînarea...
DOCTORUL. Ți-oiŭ da... numaĭ nu care cum-và să puĭ în gură vre-o picătură de vin orĭ de rachiŭ, după ce-ĭ lua din doftorie, că morĭ în douĕ-treĭ dile...

PÂRVU. Da nu maĭ puiŭ, d-le doctor, nu maĭ puiŭ... numaĭ scapă-mĕ... şi bine să fie de Gligore...

DOCTORUL. Fiind-că te-aĭ hotărît, eştĭ pe jumĕtate scăpat...

SCENA VII.

Acecaşĭ. ÎNVĔŢĂTORUL, GLIGORE, LIXANDRU, NEAGU.

INVĔŢĂTORUL. Bun găsit... *(dă mâna cu Doctorul apoĭ cu ceĭ-lalţĭ).*

NEAGU. Da ce-am audit? Orĭ eştĭ bolnav mĕ Pârvule?

PÂRVU. Chip... am fost... Da uite, bunătatea luĭ Dumnedeŭ a grăit cu graiul d-luĭ doctor... şi încep a mĕ vindeca..

NEAGU. Care va să dică... póte să închidă Gheorghe crâşma?

PÂRVU. Inchidă, să aştepte să-ĭ dic eŭ s'o deschidă iar... că n'a maĭ vinde nicĭ la judecata de-apoĭ...

INVĔŢĂTORUL. Sa trăeşcĭ, neică Pârvule... Eaca vĕd că eştĭ cu dor de tată...

PÂRVU. Tiĭ... par'că alt-fel clipesc cu ochiĭ acuma... Mulţumesc d-le doctor...

DOCTORUL. *(strîngêndu-ĭ mâna).* Şi eŭ îţĭ mulţumesc, Pârvule...

GLIGORE. Dar eŭ d-tale, taĭcă?

PÂRVU. E-heĭ... Gligoriţă tată, eacă-ĭ greŭ românuluĭ până vede odată bine şi drept...

GLUMICĬ. Mintea Românuluĭ cea din urmă, mĕ Pârvule...

PÂRVU. *(bătând pe umerĭ pe Neagu).* Cum s'ar prinde, mĕ Neagule, facem de-acuma nuntă, haĭ?

NEAGU. Eaca maĭ aştéptă să te vedem departe bine de vrana poloboculuĭ...

PÂRVU. D'apoĭ că o vorbă am, măre Neagule... şi pe unde ese vorba, ese şi sufletul...

GLUMICI. Eaca se légă Pârvu că şi la nuntă să bea apă...

PÂRVU. Apă, apă curată...

NEAGU. Dacă-ĭ aşà, bate colea... *(iĭ întinde mâna şi-şĭ bat în palmă).*

GLUMICI. D-le doctor... da pentru Gligore nu scriĭ vre-o doctorie?..

DOCTORUL. Luĭ Gligore i-a scrie mirésa...

GLUMICI. Că bine dicĭ... Şi de acuma, sciŭ c'am să desleg la gură sacul cu glumele... Am să-mĭ potcovesc ciobótele pentru joc... ca pe vremea când eram flăcăŭ, şi care-a fi ca mine?.. Că vedeţĭ d-vóstră? aşa-ĭ Românul la bucurie: inima-ĭ dă mugur şi mugurul se face flóre...

TOŢI. Noroc să dea Dumnedeŭ!

Cortina să lasă.

Stîrpirea ciorilor de pe ogórele puse cu porumb este următorul: Se stropesce cu sodă caustică o cantitate óre-care de bóbe de porumb şi pe urmă, le asvârlĭ cât de rare pe fie-care ogor semĕnat cu porumb. Ciorile găsind asemenea bóbe, le înghite şi mor imediat, şi cu acest remediŭ scăpăm ogórele de ciorĭ. Să se bage de sémă ca: mâĭnele să fie înmănuşate, căcĭ soda caustică arde mâinile. Resletz.

Tragerea loterieĭ Societățeĭ Cooperative a meseriașilor din Iașĭ.

Tragerea efectuată la 21 Aprilie 1902.

Aŭ eșit câștigurile următóre:

No.	Leĭ	No.	Leĭ	No.	Leĭ	No.	Leĭ	No.	Leĭ
27	20	1746	100	3758	50	5250	200	7330	20
37	25	2012	20	3803	20	5290	20	7430	20
419	50	2039	50	3864	200	5391	25	7508	20
439	20	2067	20	4024	25	5412	100	7844	500
440	50	2260	50	4197	100	5536	20	7966	25
485	200	2279	20	4355	25	5841	20	8408	25
774	100	2485	25	4390	25	5953	20	8509	25
1007	20	2787	100	4557	20	6182	20	8618	20
1087	50	2799	20	4702	50	6279	25	8697	20
1130	25	2804	25	4766	25	6305	25	8870	25
1376	25	3009	20	4808	100	6494	50	9139	50
1558	20	3036	1000	4891	20	6736	500	9156	25
1581	20	3240	25	4990	50	6992	20	9399	20
1592	25	3268	20	5071	20	7232	25	9577	20
1730	200	3557	20	5138	20				

Mulţumire.

Subsemnaţiĭ locuitorĭ din comuna Pâclele-Buzĕŭ, mulţumim respectuos d-luĭ Ministru al Cultelor şi Instrucţiuniĭ Publice, care cu tot dinadinsul lucréză fără preget pentru luminarea sătenilor.

Străduinţele d-sale aŭ fost înţelese de mulţĭ dintre ceĭ maĭ de jos subalternĭ aĭ sĕĭ.

Intre aceştia este şi d-l Iacob Gogan, învĕţător în comuna Policiorĭ, căruia se datoresce înfiinţarea Societăţiĭ economice «Comóra» din comuna sa, cum şi a societăţiĭ «Tesaurul» din comuna nóstră.

Noĭ săteniĭ avem multă nădejde în asemenea societăţĭ, căcĭ de acum se vĕd prin alte părţĭ resultatele lor îmbucurătóre. Pentru asemenea instituţiunĭ, tineretul sătesc trebue să lucreze pe întrecere, maĭ ales, că luĭ îĭ revine maĭ mult sarcina de a aveà pentru ḑilele sale o ţară bogată şi puternică.

Nae Croitorul, C. Croitorul, N. I. Croitorul, St. Stoian, Pr. C. Popescu, N. Bonifaciŭ.

INFORMAȚIUNĬ

Sâmbătă, 4 Maiŭ, la orele 5 p. m., M. S. Regele a inspectat seminarul central în noul sĕŭ local din bulevardul Maria.

La sosire, Regele a fost întâmpinat de I. P. S. S. Mitropolitul Primat; de d-l Haret, ministrul instrucțiuneĭ publice și al cultelor; P. S. Arhiereul Nifon, vicarul Mitropolieĭ; S. S. Părintele C. Nazarie, directorul seminaruluĭ, și d-niĭ profesorĭ, pe când corul elevilor intona Imnul Regal.

D-l director presintă Majestăţeĭ Sale personalul direcţiuneĭ şi învĕţămîntuluĭ, apoĭ, Regele intrând în capelă, se oficiă un serviciŭ divin, în urma căruia Majestatea Sa sărută crucea; iar corul elevilor intonă imnul «Lumineză-Te». Regele admiră cât-và timp edificiul care are proporţiunĭ bine chibzuite.

După aceea, M. S. Regele visită pe rînd tóte clasele, examinând pe elevĭ asupra tuturor materiilor din program, insistând maĭ cu sémă asupra teologieĭ, predate de protoiereul Călinescu, religieĭ, predate de d-l dr. Dinulescu, limbilor latine și elene, igieneĭ și arhiologieĭ.

M. S. Regele a inspectat apoĭ cu deamĕnuntul atelierul de lucrărĭ manuale, unde elevii învață a confecționă obiecte utile de diferite soiurĭ; sala de desemn; dormitórele; sălile de mâncare și bucătăria. Aci a gustat din supa și bucatele pregătite pentru elevĭ.

Intorcêndu-Se în sala cea mare, Regele ordonă ca elevii să maĭ cânte un imn, și corul a intonat imediat, sub conducerea d-luĭ Teodorescu, imnul «Christos a înviat».

La orele 7, terminând inspecția, Suveranul bine-voì a exprimà viile Sale mulţumirĭ d-luĭ director și colaboratorilor sĕĭ, pentru perfecta stare materială a seminaruluĭ, pentru progresele realisate în învĕțămînt, precum și pentru zelul desfășurat de profesorĭ și elevĭ.

* * *

Unuĭ mare numĕr de institutorĭ şi învĕţătorĭ din întréga ţară, li s'aŭ acordat cu prilejul ḑileĭ de 10 Maiŭ, medalia «Rèsplata munciĭ pentru învĕţămîntul primar», clasa II.

* * *

In «Monitorul Oficial» No. 29 de Joĭ, 9 Maiŭ, a apărut noul regulament pentru examenele elevilor de curs primar, preparaţĭ în particular.

* * *

In «Monitorul Oficial» No. 33 de Miercurĭ 15 Maiŭ, a apărut Decisia Onor. Minister de Rĕsboiŭ, cu privire la condiţiunile şi actele necesare pentru ceĭ-ce doresc a intrà în şcóla fiilor de militarĭ din Iaşĭ.

* * *

In ḑiua de 10 Maiŭ, a avut loc la Severin, serbarea desvelireĭ bustuluĭ M. S. Regeluĭ, ridicat în grădina liceuluĭ Traian, din iniţiativa corpuluĭ profesoral. Vom face în numĕrul viitor, o amĕnunţită dare de sémă asupra acesteĭ serbărĭ, de un deosebit interes pentru noĭ Românii.

* * *

Societatea musicală «Hora», va da Duminică 19 Maiŭ, orele 9 séra în palatul Ateneuluĭ din Bucurescĭ primul *concert popular*, sub conducerea d-luĭ Juarez Movilă.

Programul bogat şi atrăgĕtor, pe lângă preţurile cu desăvîrşire eftine, va îndemnà publicul să încurajeze sforţările societăţiĭ. Biletele se găsesc la Basarul Societ. Corpuluĭ didactic primar, Calea Victorieĭ 36 şi în séra concertuluĭ la casă.

Societăţĭ Economice la sate.

De la 24 Ianuarie a. c. şi până în present, s'aŭ ţinut multe întrunirĭ publice în localul şcóleĭ Păltinişul-Dorohoiŭ, la care aŭ luat parte sătenii din localitate şi împrejurimĭ cu multă plăcere şi ca resultat anunţăm cu bucurie înfiinţarea societăţiĭ economice «Unirea-frăţéscă» cu sediul în localul autorităţiĭ comunale din comuna şi cătunul Păltinişul.

Reuşita se datoresce cuvîntărilor înflăcărate şi energice ale învěţătorilor Gh. V. Nestor şi Ion Gh. Sîrghie, cum şi a primarului Gh. N. Iacobescu. Administraţia se compune din persónele următóre:

Preşedinte activ, Gh. V. Nestor, învěţ. diriginte, şcóla Păltinişul; vicepreşedinte V. Gh. Anesie, agent sanitar; casier Gh. V. Merişor, perceptorul comunal; membrii, Th. Balahura, Th. a Marandeĭ şi V. Gh. Nistor; comisiunea de control, I. Gh. Sîrghie, învěţ. Ivancauţĭ, primarul Gh. N. Iacobescu şi locuitorul I. N. Caia. Societatea e înfiinţată pe ḑiua de 1 Aprilie 1902 şi funcţionéză cu data de 7 Aprilie a. c.

Până în present 25 persóne aŭ împrumutat banĭ cu procente micĭ, pe treĭ şi cincĭ lunĭ. Suma împrumutată se urcă la 1.137 leĭ. Societatea are 30 membri cu un capital depus de 1.200 leĭ.

Serbare Şcolară.

In séra ḑileĭ de 26 Ianuarie a. c., a avut loc în comuna Piatra, jud. Romanaţĭ, o frumósă serbare şcolară cu bal, patronată de d-l prefect al judeţuluĭ, M. Demetrian.

Serbarea s'a deschis prin cuvîntarea învěţătoruluĭ St. Dumitraşcu; apoĭ corul şcóleĭ a intonat diferite imnurĭ şi cântece; după aceea s'aŭ jucat piesele: De necaz, Beţia cu leac şi jocurile naţionale: Banul Mărăcine, Romanul, etc.

Terminându-se serbarea la orele 12, a început danţul, care a durat până la 5 diminéţa. Organisarea acesteĭ serbărĭ se datoresce învěţătoruluĭ I. Iliescu şi membrilor societăţiĭ economice «Piatra».

APEL

Subsemnatul învěţător din comuna Luica, plasa Negoescĭ, jud. Ilfov, voind a forma biblioteca populară la acéstă şcólă care nu are de cât câte-và volume date de onor. Casa Şcólelor, am onóre a rugà pe toţĭ d-niĭ autorĭ, editorĭ şi librarĭ, ca să binevoiască a donà pentru acésta orĭ-ce numĕr din operele d-lor.

D-l Colenel Năsturel, cunoscut publiculuĭ român prin publicaţiunile sale eraldice şi calendaristice, a dat la lumină, cu ocasiunea jubileuluĭ de 25 de anĭ al Independenţeĭ Românieĭ, un frumos tabloŭ în cromo-litografie, representând tóte *Decoraţiunile* şi *Medaliele române*, dispuse aşà cum trebue să se pórte, precum şi *Armele*, *Drapelele* şi *Coróna de oţel*, executat cu atâta artă şi plasticitate în cât ţi se pare că aĭ înaintea ochilor nu un desemn colorat, dar chiar obiectul în natură.

Acéstă lucrare, de o adevĕrată valóre artistică, face onóre nunumaĭ *Institutuluĭ de Arte Grafice* **Carol Göbl** *S-sor I. St. Rasidescu*, care a executat'o, dar chiar şi ţĕriĭ, şi merită să figureze în casa orĭ-căruĭ Român iubitor de artă şi frumos.

Preţul unuĭ exemplar este numaĭ 3 leĭ.

Depositul se află la Editor, *Institutul de Arte Grafice* **Carol Göbl**, *S-sor I. St. Rasidescu*, Bucurescĭ, Strada Dómneĭ 16.

Poşta Administraţieĭ.

M. Mândricelu, Odobescĭ, prin Titu. — Nu scim nimic. Când se trag le publicăm.

— C. D. Teodorescu, Galbenu, R. Sărat.—Dacă aţĭ trimis se va publică.

— Const. Onósă, învěţ. Frumuşiţa. — S'a primit abonamentul d-vóstră pe anul al II-lea şi achitat cu chitanţa No. 9.618, maĭ datorıţĭ anul al III-lea.

— Gh. Bobocea, Suraea- — Sunteţĭ achitat pe anul al IV-lea (1901—902) cu chitanţa No. 3.795.

STEAUA

Societatea *Steaua* are de scop a lucrà pentru întinderea învĕţătureĭ în popor, prin tipărirea şi rĕspândirea de scrierĭ şi publicaţiĭ morale, patriotice şi de folos practic, şi pentru împiedecarea, prin tóte mijlócele legiuite, a rĕspândireĭ de scrierĭ şi publicaţiĭ imorale, saŭ cu tendinţe contrariĭ statuluĭ şi ideiĭ naţionale române.

Cotisaţia este de cel puţin *doĭ leĭ* pe an, iar pentru învĕţătorĭ, preoţĭ ruralĭ şi sătenĭ, de cel puţin *un leŭ* pe an. Fie-care membru este îndatorat ca, în cel d'întâiŭ an după primirea sa, să facă a se primì în Societate cel puţin alţĭ doĭ membri noĭ.

Cererile de înscriere, însoţite de cotisaţia pe un an, se pot adresa d-luĭ *Petru Gârbovicénu,* strada Sf. Ecaterina, Bucurescĭ.

Comitetul. *Preşedinte,* **Ioan Kainderu,** *membru al Academieĭ Române.— Vice-preşedinte,* **Sava Şomănescu,** *mare proprietar, fost senator.— Admnistrator şi casier delegat,* **Petru Gârboviceanu,** *Administrator al Caseĭ Sf. Bisericĭ Autocefale Ortodoxe Române, director al Şc. Normale a Societăţiĭ pentru învĕţătura poporuluĭ român; — Secretar,* **Const. Banu,** *profesor secundar şi inspector şcolar—Membriĭ,* **Spiru C. Haret,** *Ministru, profesor Univers.;* **I. Dimitrescu Procop.,** *senator şi Primar al Capitaleĭ;* **M. Vădescù,** *deputat, profesor universitar;* **Cristu S. Negoescu,** *profesor secundar;* **Dim. Cecropid,** *institutor, preşedinte al Societăţiĭ corpuluĭ didactic primar. — Censorĭ,* **Const. Alimănesteanu,** *inginer de mine; Preotul econom* **Const. Ionescu,** *profesor secundar;* **Const. Alexandrescu,** *revisor şcolar*

Membriĭ înscrişĭ şi cotisaţiunĭ plătite (Urmare).

I. Mihăescu (Cermegescĭ), 1 leŭ; N. Safirescu (Fişilia), 1 leŭ; Pr. N. Săndulescu (Glăvile-Pescéna), 1 leŭ; D. S. Gioroc (Genunenĭ), 1 leŭ; Gh. Mateescu (Govora), 1 leŭ; Ión Nicolăescu (Lăpuşata), 1 leŭ; Fotache Popescu (Marcea), 1 leŭ; N. Lăstun (Popescĭ), 1 leŭ; Maria Boda (Scundu), 1 leŭ; C. Miulescu (Şirinésa), 1 leŭ; D. Rădulescu (Stănescĭ), 1 leŭ; D. Andreescu (Titiresciŭ), 1 leŭ; N. Urşanu (Urşĭ), 1 leŭ; Gr. Mihăescu (Vlădescĭ), 1 leŭ; Ión C. Bădescu (Ionesciĭ-Miculuĭ), 1 leŭ; N. I. Ciurez (Ulmu), 1 leŭ; M. Pretorian (Folesciĭ-de-jos), 1 leŭ; I. Bărbulescu (Folescii-de-sus), 1 leŭ; Gh. Popescu (Grecĭ), 1 leŭ; Ión Dozescu (Horezu), 1 leŭ; V. Dobrescu (Măldărescĭ), 1 leŭ; Gh. Poposcu (Mateescĭ), 1 leŭ; C. Preoţescu (Pojogĭ), 1 leŭ; I. Stănescu (Recea), 1 leŭ; C. Mărgineanu (Slătióra), 1 leŭ; M. Iliescu (Stroescĭ), 1 leŭ; N. Popescu (Turcescĭ), 1 leŭ; Gr. Adamescu (Vaĭdenĭ), 1 leŭ; C. Constantinescu (Bărbătescĭ), 1 leŭ; P. Teodosiu (Bodescĭ), 1 leŭ; Valeria Bratoroescu (Brezoiu), 2 leĭ; I. Antonescu (Cacova), 1 leŭ; N. Iepureanu (Călimănescĭ), 1 leŭ; C. Cuprianu (Călimănescĭ), 1 leŭ; Gh. Anghelescu (Călinescĭ), 1 leŭ; P. V. Codreanu (Costescĭ), 1 leŭ; Gh. I. Teodosiu (Olănescĭ), 1 leŭ; Virginia Teodoru (Păuşescĭ-Măglaşĭ), 1 leŭ; Ilie A. Nicolae (Păuşescĭ-Măglaşĭ), 1 leŭ; Toma Stăpânoiu (Păuşescĭ-Otăsăŭ), 1 leŭ; T. M. Enăchescu (Păuşescĭ-Otăsăŭ), 1 leŭ; C. Ionescu (Şerbănescĭ), 1 leŭ; I. Godeanu (Nisipĭ), 1 leŭ; Radu Dumitrescu (Roşiile), 1 leŭ; Ión Roĭbu (Săscióra), 1 leŭ; I. M. Iliescu (Crăpăturile-Popescĭ), 1 leŭ; M. Mateescu (Bălcescĭ), 1 leŭ; I. Diaconescu (Bătăşanĭ), 1 leŭ; I. Mateescu (Diculescĭ), 1 leŭ; M. Popescu (Făurescĭ), 1 leŭ; N. Rădulescu (Ghioroiŭ), 1 leŭ; T. Marinescu (Laloşu), 1 leŭ; Ignaţiu Pretorian (Poenarĭ), 1 leŭ; C. Pârvu (Ruşănescĭ), 1 leŭ.

Numĕrul membrilor înscrişĭ cu începerea anuluĭ al II (1902) al societăţiĭ, e de 713; iar numĕrul banilor încasaţĭ de la aceştia şi de la vechiĭ membriĭ, e de 1722 leĭ şi 70 banĭ.

(Va urma în No. viitor).

Inst. de Arte Grafice Carol Göbl, S-sor I. St. Rasidescu, Str. Dómneĭ, 16. — Bucurescĭ.